

Opbrengt van de sociale sector

Titel Modelontwikkeling voor de economische evaluatie van welzijns- en gezondheidsprojecten
Auteur Sylvie Ackaert c.s
Uitgever ACCO
Prijs € 22,00

door Jan Steyaert, lector Fontys hogescholen

We hebben net Prinsjesdag achter de rug en overall worstelen gemeenten met hun begroting. De rode draad is duidelijk: bezuinigen, en niet zo'n klein beetje. Ruim 20 procent op de cultuurbegroting. Nog eens 4.000 ambtenaren weg bij de rijksoverheid. Besparingen die tellen. Ook de sociale sector wordt niet ontzien. Kortingen op budgetten voor de Wmo, een eigen bijdrage voor tweedelijns geestelijke gezondheidszorg, een paar honderd miljoen minder voor inburgering. Er komt stevige tegenwind.

Maar wat hebben we in de sociale sector eigenlijk aan concrete argumenten om de bezuinigingen te bevechten? Dikwijls komen we dan niet veel verder dan retoriek over 'zorg voor de kwetsbare burger', en dus een appel op solidariteit. Een zelden gebruikt argument is het economisch in beeld brengen van de opbrengst van de sociale sector. Helaas is vaak alleen het kostenplaatje enigszins helder. De gemeente heeft glashelder in beeld wat het kost om jongerenwerkers in te zetten. Maar is ook duidelijk wat die inzet opbrengt? Slechts in een enkele situatie wordt die opbrengst verwoord, zoals eerder dit jaar door MEE Nederland als antwoord op de dreigende opheffing. Daarmee is meteen geïllustreerd dat het in beeld brengen van de opbrengst vaak pas gebeurt als onderdeel van een overlevingsstrategie.

Sylvie Ackaert en haar coauteurs trachten aan deze blinde vlek in de verantwoording van sociale interventies tegemoet te komen door stil te staan bij de weinige methoden

voor economische evaluatie van sociaal werk. Zij kijken onder meer hoe de ervaringen vanuit de gezondheidssector inzetbaar zijn. Dat levert een veelheid aan nieuwe begrippen op, zoals een kosten-effectiviteitsvlak, maatschappelijke betalingsbereidheid of sensitiviteitsanalyse. Het aangereikte begrippenkader wordt ten slotte toegepast op de (Vlaamse) jeugdzorg. Door beperkte beschikbaarheid van onderzoek kan daar echter geen volledige economische evaluatie opgebouwd worden. Dat is op zich al veelzeggend.

De literatuurstudie is omvangrijk en omvat aangename verrassingen. Zo wordt verwezen naar onderzoek dat aangeeft dat een bepaalde interventie bij kindermishandeling netto kostenbesparend was, ofwel: dat niets doen duurder was. Dat zijn nog eens argumenten om in tijden van besparingen mee aan te komen.

Het boek is een boeiende en hoogstnodige verkenning van de wijze waarop economische analyses van kosten en baten in de sociale sector kunnen worden aangepakt. Helaas is het te beknopt en op plaatsen onzorgvuldig, en verliest het daardoor aan toegankelijkheid. Te veel begrippen en thema's worden met te weinig woorden omschreven, waardoor de lezer die onbekend is met dit terrein wel een tipje van de sluier krijgt opgelicht, maar toch in het duister blijft tasten. Om de brug tussen economische evaluaties en de sociale sector te slaan, geeft dit boek desondanks een nuttige aanzet, en hopelijk krijgt die navolging. ■ JS